

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เล่มที่ ๑๑

บทบรรณาธิการ

คำถาม ฟ้องเพิกถอนการจดทะเบียนเพิ่มทุนที่อาศัยรายงานการประชุมเท็จ ไม่มีการประชุมกันจริง จะต้องขอให้เพิกถอนภายในกำหนด ๑ เดือน ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๘๒๗/๒๕๖๔

การประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อเพิ่มทุนนั้น ไม่มีการนัดเรียกประชุมและไม่มีการประชุมกันจริง แม้มีการทำรายงานการประชุมขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการจดทะเบียนเพิ่มทุนก็ถือว่าเป็นการทำรายงานการประชุมเท็จที่ไม่มีผลตามกฎหมาย จึงชอบที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นและถือเป็นผู้มีส่วนได้เสียจะฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนการจดทะเบียนเพิ่มทุนที่อาศัยรายงานการประชุมเท็จดังกล่าวเสียได้ ทั้งกรณีของการทำรายการประชุมเท็จเพื่อนำไปจดทะเบียนย่อมมิใช่การประชุมใหญ่ผิดระเบียบเพราะฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมายหรือข้อบังคับของบริษัทอันจะอยู่ในบังคับที่ต้องร้องขอให้เพิกถอนภายในกำหนดเดือนหนึ่งนับแต่วันลงมติตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๑๙๕ โจทก์จึงมีสิทธิขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนเพิ่มทุนของจำเลยที่ ๑

คำถาม เจ้าของที่ดินเดิมยินยอมให้อยู่อาศัยในที่ดิน ต่อมาผู้ได้รับการยกให้ที่ดินดังกล่าวจากเจ้าของที่ดินเดิมมาฟ้องขับไล่ ศาลมีคำพิพากษาให้ขับไล่ออกจากที่ดิน หากผู้อาศัยไม่ออกไปและผู้ที่ยช่วยผู้อาศัยนำรถแทรกเตอร์มายังที่ดินเพื่อช่วยไถที่ดินเพื่อปรับพื้นที่ให้อยู่ในสภาพโล่งเตียน จะมีความผิดฐานบุกรุกและทำให้เสียหายหรือไม่

ร่วมกันตัดฟันต้นไม้โดยเชื่อว่าตนเป็นเจ้าของเนื่องจากตนเป็นผู้ปลูก จะเป็นความผิดฐานทำให้เสียหายหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๙๙๑/๒๕๖๕

น. และ ส. เจ้าของที่ดินในขณะนั้นยินยอมให้จำเลยทั้งสามอยู่ในที่ดินพิพาทแม้ก่อนเกิดเหตุจำเลยที่ ๓ ยกบ้านให้ ก. แล้วย้ายออกไปอยู่ที่อื่น จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ก็ยังคงอยู่ในที่ดินพิพาทตลอดมาอันเป็นการอยู่ในที่ดินพิพาทโดยชอบมาตั้งแต่แรก แม้ภายหลังจากที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ขับไล่ออกจากที่ดินพิพาทแล้ว ก็ถือไม่ได้ว่าเป็นการเข้าไปกระทำการใด ๆ อันเป็นการรบกวนการครอบครองที่ดินพิพาทของโจทก์ร่วมโดยปกติสุข ไม่เป็นความผิดฐานบุกรุก แม้ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๓ ไม่ได้อยู่ในที่ดินพิพาทแล้ว แต่ในวันเกิดเหตุจำเลยที่ ๓ นำรถแทรกเตอร์เข้ามายังที่ดินพิพาทเพื่อช่วยจำเลยที่ ๑ และที่ ๒

ไถ่ที่ดิน อันเป็นการเข้ามาโดยอาศัยสิทธิของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จำเลยที่ ๓ ไม่มีความผิดฐานบุกรุกเช่นเดียวกัน

ที่ดินพิพาทบริเวณที่ถูกรถแทรกเตอร์ไถ่ดินเพียงมีลักษณะโล่งเตียน ไม่ปรากฏว่าเป็นหลุมหรือแอ่งลึก ก่อนเกิดเหตุมีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกทั่วทั้งแปลง การที่จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้รถแทรกเตอร์ไถ่ที่ดินพิพาทเพื่อปรับพื้นที่ให้อยู่ในสภาพโล่งเตียน ซึ่งมีผลให้หน้าดินบางส่วนต้องถูกไถ่ออกไปบ้างเป็นธรรมดา มิใช่เป็นการทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งที่ดินพิพาทของโจทก์ร่วมอันจะเป็นความผิดฐานทำให้เสียหายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕๘ การกระทำของจำเลยทั้งสามไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันทำให้เสียหาย และมีใช่เป็นการทำละเมิดอันจะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ร่วม

จำเลยทั้งสามร่วมกันตัดฟันต้นไม้โดยเชื่อว่าจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าของ เป็นกรณีที่จำเลยทั้งสามมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดฐานลักทรัพย์ว่าต้นไม้ที่ตนร่วมกันตัดฟันแล้วเอาไปนั้นเป็นทรัพย์สินของผู้อื่น จะถือว่าจำเลยทั้งสามมีเจตนาในการกระทำความผิดมิได้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ วรรคสาม การกระทำของจำเลยทั้งสามไม่เป็นความผิดฐานลักทรัพย์

คำถาม โฟสต์ข้อความและลงภาพในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กเฉพาะกลุ่มบุคคลที่เป็นเพื่อนมีข้อความหมิ่นประมาท แต่ไม่ระบุชื่อบุคคลผู้ถูกใส่ความไว้โดยตรง เป็นความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๗๗/๒๕๖๕

การใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สาม อันจะเป็นความผิดฐานหมิ่นประมาท ตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๖ และมาตรา ๓๒๘ นั้น จะต้องได้ความว่าการใส่ความดังกล่าวได้ระบุถึงตัวบุคคลผู้ถูกใส่ความเป็นการยืนยันรู้ได้แน่นอนว่าเป็นใคร หรือหากไม่ระบุถึงผู้ที่ถูกใส่ความโดยตรง การใส่ความนั้นก็จะต้องได้ความว่าหมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ

ข้อความและภาพถ่ายที่ติดที่จำเลยโพสต์ในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กของจำเลย ไม่ได้ระบุชื่อโจทก์ผู้ถูกใส่ความไว้โดยตรง แต่เมื่อนำมาพิจารณาประกอบความเห็นของจำเลยที่ตอบคำถามเพื่อนของจำเลยที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นว่า คนที่จำเลยกล่าวถึงนั้นหมายถึงใคร จำเลยตอบคำถามเพื่อนของจำเลยว่าเป็นคนข้างบ้านของจำเลย และข้อเท็จจริงที่ได้จากคำเบิกความของ น. และ ธ. คนในหมู่บ้านเดียวกันกับโจทก์และจำเลยซึ่งเป็นบุคคลที่สามที่รับทราบเรื่องที่จำเลยใส่ความว่า เมื่อเห็นข้อความและภาพที่ติดที่จำเลยโพสต์แล้วเข้าใจได้ทันทีว่าจำเลยหมายถึงโจทก์ การกระทำของจำเลยที่โพสต์ข้อความและภาพที่ติด

ในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กของจำเลย จึงเป็นการใส่ความโจทก์ผู้เป็นเจ้าของที่ดินติดกับที่ดินของจำเลยแล้ว หากอาจเข้าใจว่าเป็นคนอื่นได้อีก เมื่อข้อความที่จำเลยโพสต์ดังกล่าวเป็นการใส่ความโจทก์ผู้เป็นเจ้าของที่ดินว่า โจทก์เป็นคนไม่ดีเห็นแก่ได้ หาประโยชน์ใส่ตัวเองโดยวิธีเอาเปรียบผู้อื่น เป็นคนขี้โกงเอาที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินไปเป็นของตนโดยมิชอบซึ่งวิญญูชนอ่านแล้วย่อมรู้สึกดูหมิ่นและเกลียดชังโจทก์ได้ในทันที การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๖

ความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณาตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๘ นั้น ผู้กระทำความผิดฐานนี้จะต้องเผยแพร่ข้อความ ภาพ และเสียง อันเป็นการหมิ่นประมาทออกไปยังสาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป การที่จำเลยโพสต์ข้อความและภาพลงในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กของจำเลย มีลักษณะเป็นเพียงการแจ้งหรือไขข่าวไปยังเฉพาะกลุ่มบุคคลที่เป็นเพื่อนของจำเลยในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กของจำเลยเท่านั้น ยังไม่ถึงกับมีเจตนากระจายข่าวไปสู่สาธารณชนหรือประชาชนทั่วไป จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา

แม้ข้อความที่จำเลยใส่ความโจทก์ว่า “ลัสมรั้วในที่หลวง” ในลักษณะทำนองว่าเอาที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินไปเป็นประโยชน์ส่วนตนจะเป็นความจริงหรือไม่ ก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะไปลงข้อความและภาพถ่ายที่ดินใส่ความโจทก์ในแอปพลิเคชันเฟซบุ๊กของจำเลย เพราะยังมีวิธีการที่จำเลยจะดำเนินการหรือร้องเรียนต่อหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบอีกหลายวิธี จึงไม่มีความจำเป็นใดที่จำเลยจะต้องลงข้อความและภาพถ่ายที่ดินหมิ่นประมาทโจทก์ โดยประการที่น่าจะทำให้โจทก์เสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง การกระทำของจำเลยจึงมิใช่เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อความโดยสุจริต เพื่อความชอบธรรม ป้องกันตนหรือป้องกันส่วนได้เสียเกี่ยวกับตนตามคลองธรรม หรือติชมด้วยความเป็นธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ อันจะทำให้จำเลยไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาทตาม ป.อ. มาตรา ๓๒๘ (๑) (๓)

คำถาม ที่ดินได้มาระหว่างสมรสโดยซื้อมาจากเงินกู้ยืมและจำนองที่ดินแก่ธนาคาร ระบุชื่อภริยาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพียงฝ่ายเดียว ต่อมาจดทะเบียนหย่ากัน ภริยาเป็นผู้โอนชำระค่าที่ดินเพียงผู้เดียว ดังนี้ ที่ดินเป็นสินสมรสหรือไม่และหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินและจำนองเป็นหนี้ร่วมระหว่างสามีภริยาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗๕๐/๒๕๖๔

แม้ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างระบุชื่อผู้ร้องเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพียงฝ่ายเดียวก็ตามแต่ที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ผู้ร้องและ

จำเลยที่ ๓ ได้มาระหว่างสมรสโดยซื้อมาจากเงินกู้ยืมและผ่อนชำระโดยเงินที่ผู้ร้องและจำเลยที่ ๓ ทำมาหาได้ร่วมกัน ย่อมเป็นสินสมรสระหว่างผู้ร้องและจำเลยที่ ๓ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๗๔ (๑) เมื่อต่อมาผู้ร้องและจำเลยที่ ๓ จดทะเบียนหย่ากันโดยไม่ได้มีการตกลงแบ่งทรัพย์สินกันตามที่มีอยู่ในเวลาจดทะเบียนหย่า การแบ่งสินสมรสย่อมต้องเป็นไปตามมาตรา ๑๕๓๓ ที่บัญญัติว่า “เมื่อหย่ากันให้แบ่งสินสมรสให้ชายและหญิงได้ส่วนเท่ากัน” เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ร้องและจำเลยที่ ๓ แบ่งที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างอันเป็นสินสมรสกันแล้ว ทั้งจำเลยที่ ๓ ยังคงมีชื่อเป็นเจ้าของในบ้าน สิ่งปลูกสร้างบนที่ดินพิพาทจนถึงปัจจุบัน ถือว่าจำเลยที่ ๓ ยังคงสงวนสิทธิของตนในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างอันเป็นสินสมรสอยู่ กรณีย่อมต้องบังคับตามบทบัญญัติว่าด้วยกรรมสิทธิ์รวมที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างจึงเป็นทรัพย์สินที่ผู้ร้องและจำเลยที่ ๓ เป็นเจ้าของร่วมกันคนละกึ่งหนึ่ง

ผู้ร้องทำสัญญากู้ยืมเงินและจดทะเบียนจำนองที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างต่อธนาคาร อ. ก่อนที่ผู้ร้องจะจดทะเบียนหย่ากับจำเลยที่ ๓ หนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาจำนองดังกล่าวจึงเป็นหนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินสมรสที่ผู้ร้องและจำเลยที่ ๓ เป็นลูกหนี้ร่วมกันและต้องรับผิดชอบร่วมกัน การที่ผู้ร้องผ่อนชำระค่าที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างด้วยเงินเดือนและรายได้ของผู้ร้องเพียงผู้เดียว ภายหลังจากที่ผู้ร้องจดทะเบียนหย่ากับจำเลยที่ ๓ ย่อมเป็นเพียงขั้นตอนการชำระหนี้ของผู้ร้องและจำเลยที่ ๓ ที่มีต่อธนาคาร อ. เจ้าหนี้เท่านั้น หาได้มีผลให้ผู้ร้องมีส่วนกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างตามส่วนจำนวนเงินที่ผู้ร้องได้ชำระไป ทั้งนี้ เพราะหากผู้ร้องไม่นำเงินไปชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้แล้ว เจ้าหนี้ก็อาจเรียกให้จำเลยที่ ๓ ในฐานะลูกหนี้ร่วมรับผิดชอบหนี้เงินกู้ได้เต็มจำนวน ส่วนการที่ผู้ร้องได้ชำระหนี้ร่วมให้แก่เจ้าหนี้ไปเกินส่วนกรรมสิทธิ์ที่ตนได้ไปเท่าใด ผู้ร้องต้องไปว่ากล่าวเรียกร้องเอาจากจำเลยที่ ๓ เป็นคดีต่างหากไม่อาจขอคืนส่วนเกินกว่ากึ่งหนึ่งในคดีนี้ได้ ผู้ร้องจึงมีสิทธิขอคืนส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินพิพาททั้งสองแปลงพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพียงกึ่งหนึ่งเท่านั้น

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ